

turligviis i een Henseende bleven noget gunstigere, idet vi nu have Udkaftet til Straffelovbogen, et uundværligt Forarbejde til den endelige Vedtagelse af Nævningeloven, liggende for os; men det er ikke mindre uomtvisteligt, at den i en anden Henseende er bleven meget mere ugunstig for Sagens Behandling. Det kan ikke nægtes, at de ulykkelige Forhold, hvorunder vi sukke, og den finansielle Tilstand, vi gaae imøde, maae gjøre det til en bydende Pligt for os ikke at indlade os paa Reformer, som vilde kræve væsentlige finansielle Offre, medmindre de ere paatrængende nødvendige eller ialtsald bæres af en meget stærk Stemning i Folket. Hvorvidt nu Nævningeinstitutionen vil kræve betydelige finansielle Offre, er Noget, som Ingen kan have nogen aldeles tilstrækkelig begrundet Mening om. Man kan jo vel med Hensyn til selve Domsmagtens og Politimagtens egentlige Ordning saa nogenlunde danne sig en Forestilling om, hvilke Midler Reformer vil udkræve, naar man med sig selv bliver enig om, hvorledes de paagjældende Functionairer omtrent bør være af lagte, estersom man tildeels kjennder deres Tal, men hvad man ikke kan have nogen Forestilling om, er Størrelsen af de Udgifter, som Reformer vil kræve, navnlig til Vidner, Rejsegodtgjørelser, Nævninger osv. Jeg troer nu, at de Fleste vilde være enige i, at den fremtidsige Ordning af den criminelle Retspleie vil kræve større finansielle Offre end den nuværende, og jeg maa endvidere indrømme, at der ikke for Diebliftet hos Folket er nogen overordentlig stærk Stemning for Sagen — der er vel ingen Stemning imod den, men den bæres ikke frem af nogen stor Attraa hos Folket. Ogsaa skal jeg villig erkjende, at Sagen ikke kan siges at høre til dem, der absolut ere de meest paatrængende nødvendige, og fremdeles, at, hvis vi virkelig maatte komme til det Resultat, at Beføstningerne ved Sagens Gjennemførelse vilde være saa store, at Landet ikke i den nærmeste Fremtid kunde tænke paa at høre dem, eller at det stillede sig aldeles uvist for os, om de ikke vilde blive saa store, at man ikke dristede sig til i en nær Fremtid at gennemføre Sagen, vilde Forhandlingerne her i Salen mere skade end gavne Sagen, thi den vilde da upaa-

tvivlelig mangle den egentlig sande Interesse, den vilde da føre til en ny Opstilling af Principer, som paa Sagens nuværende Standpunkt vilde — jeg kan gjerne sige — være ganske upassende for Rigsdagen efter de forskjellige Trin, Sagen allerede har gennemgaaet. Naar jeg desuagtet stærkt maa fraraade at lade Sagen falde paa dette Standpunkt, er det, fordi jeg har næret en bestemt Frygt for, at vi ved nu at gjøre dette i Virkeligheden vilde lade den falde, om ikke for bestandig, saa dog for en ubestemt, uoverskuelig Fremtid. Det sjaaer nemlig neppe til at nægte — hvad vi Alle vilde kunne sige os selv — at kommer Spørgsmaalet frem igjen om ti Aar, da vil det vist være en sørgelig Sandhed, at man til den Tid vil kunne sige, at den finansielle Stilling ikke er saameget bedre end den nuværende, at der kunde være nogen Grund til at optage det, som vi nu lade ligge. Dertil kommer, at det efter min Mening er muligt at tage Sagen paa en saadan Maade, at den ikke vil komme til at kræve betydelige finansielle Offre, eller maaffæ endog saa saa godt som ingen Offre. I saa Henseende kunde der tænkes to Veie at gaae; hvilket i Grunden allerede tidligere, men i andre Forbindelser er blevet antydet og berørt under Sagens foregaaende Behandlinger. Den ene Bei er den at sætte denne Reform i Forbindelse med andre Reformer af Retspleien, hvormed der mulig vilde kunne indvindes Besparelser, der kunde komme Institutionen til gode; den anden Bei er den at lade Nævningeinstitutionen komme til en deelviis Anvendelse, til Anvendelse ikke for hele Territoriet, men foreløbig for Kjøbenhavn og gamle Kjøbenhavns Amt alene. Den første Bei, at sætte Reformer i Forbindelse med en Reform af den øvrige Deel af vor Retspleie, er Noget, der ikke er ganske nyt her i Thinget. Der har i tidligere Comitæer været Medlemmer, der endog saa ganske principalt ønskede, at Spørgsmaalet om Reformer af den civile Retspleie skulde optages samtidig med Spørgsmaalet om Reformer af den criminelle Retspleie. De have ønsket dette af to Grunde, dels fordi de meente, at den civile Retspleie trængte til en Omordning, eller at der dog kunde foretages meget væsentlige Forbedringer i den, dels fordi